

Pracovní poměr na dobu určitou pedagogického pracovníka

PhDr. Mgr. Monika Puškinová, Ph.D.

1. Počet opakování doby trvání pracovního poměru na dobu určitou

S odborně kvalifikovaným učitelem mateřské školy byl pracovní poměr na dobu určitou postupně sjednán takto:

- od 1. 4. 2018 do 31. 8. 2018 – 5 měsíců, zástup za rodičovskou dovolenou
- od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021 – 12 měsíců, první opakování
- od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023 – 12 měsíců, druhé opakování

Ředitel školy zjišťuje, zda je možné ještě jednou zopakovat pracovní poměr na dobu určitou, protože neočekávaně potřebuje dalšího učitele mateřské školy (podařilo se s předstihem dokončit přístavu mateřské školy a otevřít další třídu mateřské školy).

Ředitel vychází ze skutečnosti, že od 1. 9. 2023 může pracovní poměr na dobu určitou pedagogického pracovníka trvat až 9 let.

Pokud by to nebylo možné, zjišťuje, zda případně může v dohodě s odborovou organizací (která na škole působí) sjednat nějakou „výjimku“.

a) Počet opakování doby trvání pracovního poměru na dobu určitou

Až na výjimky je možné opakovat dobu trvání pracovního poměru na dobu určitou nejvýše dvakrát. To platí do 31. 8. 2023 i od 1. 9. 2023.

Z tohoto důvodu nelze s učitelkou mateřské školy potřetí opakovat dobu trvání pracovního poměru na dobu určitou. Fakt, že od 1. 9. 2023 může celková doba trvání pracovního poměru na dobu určitou trvat až 9 let, nemá v tomto případě žádný význam.

b) Možnost sjednat „výjimku“ pro další opakování doby trvání pracovního poměru na dobu určitou

Do 31. 8. 2023 je možné opakovat pracovní poměr na dobu určitou více než dvakrát na základě speciální právní úpravy, a to v případech, které vymezuje zákon o pedagogických pracovnících v § 23a odst. 4.

Jedná se buď o případ, kdy je doba trvání pracovního poměru na dobu určitou sjednána s pedagogickým pracovníkem

- jako náhrada za dočasně nepřítomného pedagogického pracovníka na dobu překážek v práci na straně tohoto pracovníka nebo
- který nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace.

Od 1. 9. 2023 „výjimka“ z počtu opakování doby trvání pracovního poměru **není uvedena** v § 23a zákona o pedagogických pracovnících. Proto ji ani nelze využít.

Od 1. 9. 2023 je u daného zaměstnavatele jedinou cestou, jak sjednat „výjimku“ z počtu opakování doby trvání pracovního poměru na dobu určitou, **dohoda s odborovou organizací**. Dohoda je však podmíněna tím, že práce má zvláštní povahu nebo u zaměstnavatele existují vážné provozní důvody (viz § 39 odst. 4 zákoníku práce).

Práci učitele mateřské školy nelze považovat za práci, která má zvláštní povahu.

Dále lze předpokládat, že u mateřské školy (zaměstnavatele) neexistují vážné provozní důvody, které by vedly ke zvýšení počtu opakování doby trvání pracovního poměru na dobu určitou učitele mateřské školy.

Proto s odborovou organizací **nelze sjednat „výjimku“**, která by umožnila třetí opakování doby trvání pracovního poměru na dobu určitou učitele mateřské školy.

2. Počet opakování pracovního poměru na dobu určitou, celková doba trvání pracovního poměru na dobu určitou

S odborně kvalifikovaným učitelem střední školy byl sjednán pracovní poměr na dobu neurčitou, a to od 1. 2. 2017.

Následně zaměstnavatel a učitel střední školy uzavřeli dohodu, kterou se pracovní poměr na dobu neurčitou mění na pracovní poměr na dobu určitou, a to do 31. 1. 2020 (tj. na 3 roky).

Ředitel nyní plánuje, že s tímto učitelem střední školy opakovaně uzavře další pracovní poměr na dobu určitou, poprvé od 1. 9. 2023.

Není si však jistý, zda lze pracovní poměr na dobu určitou sjednat, pokud v minulosti trval pracovní poměr na dobu určitou 3 roky.

Pokud je možné pracovní poměr na dobu určitou od 1. 9. 2023 sjednat, není si jist možným počtem uzavření pracovního poměru na dobu určitou.

a) Kdy začíná „řetězení“ pracovního poměru na dobu určitou „od začátku“?

Podle § 39 odst. 2 zákoníku práce se k předchozímu pracovnímu poměru na dobu určitou mezi týmiž smluvními stranami se nepřihlíží, jestliže od skončení předchozího pracovního poměru na dobu určitou uplynula doba 3 let.

Od 31. 1. 2020 (kdy skončil pracovní poměr na dobu určitou) do 1. 9. 2023 (kdy má začít další pracovní poměr na dobu určitou) uplynou 3 roky a 7 měsíců. Proto se k pracovnímu poměru na dobu určitou od 1. 2. 2017 do 31. 1. 2020 nepřihlíží a dobu trvání pracovního poměru na dobu určitou je možné opakovat „od začátku“, „znovu od nuly“.

b) Počet opakování doby trvání pracovního poměru na dobu určitou

Protože se k předchozímu pracovnímu poměru na dobu určitou nepřihlíží, je možné uzavřít pracovní poměr na dobu určitou a opakovat (resp. prodloužit) dobu trvání pracovního poměru na dobu určitou až dvakrát. Zaměstnavatel může využít pravidlo, které se vyjadřuje jako „třikrát a dost“.

c) Doba trvání pracovního poměru na dobu určitou

Od 1. 9. 2023 se celková doba trvání pracovního poměru na dobu určitou řídí pouze normami zákoníku práce.

Proto může být pracovní poměr na dobu určitou „řetězen“ např. takto:

- od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2026 (3 roky)
- od 1. 9. 2028 do 31. 8. 2031 (3 roky)
- od 1. 9. 2031 do 31. 8. 2034 (3 roky)

3. Minimální doba trvání pracovního poměru pedagogického pracovníka

Učitel základní školy dal výpověď z pracovního poměru a jeho pracovní poměr skončí 31. 8. 2023. Naskytla se možnost uzavřít pracovní poměr na dobu určitou s odborně kvalifikovaným učitelem základní školy, kterého však ředitel nezná.

Proto personalista navrhuje uzavření pracovního poměru na dobu určitou od 1. 9. 2023 do 30. 6. 2024. Argumentuje tím, že se od 1. 9. 2023 uzavírá pracovní poměr na dobu určitou pouze podle zákoníku práce.

Personalista se mylí. I od 1. 9. 2023 zákon o pedagogických pracovnících stanoví speciální právní úpravu ohledně minimální doby trvání pracovního poměru na dobu určitou pedagogického pracovníka. Tato minimální doba i nadále činí 12 měsíců.

Případy, kdy lze sjednat pracovní poměr na dobu určitou na dobu kratší, jsou uvedeny v § 23a odst. 3 zákona o pedagogických pracovnících. Pracovní poměr odborně kvalifikovaného učitele základní školy však nelze podřadit pod § 23a odst. 3 zákona o pedagogických pracovnících – nejedná se o zástup za pedagogického pracovníka po dobu překážek v práci na straně pedagogického pracovníka, nejedná se o odborně nekvalifikovaného pedagogického pracovníka a práce učitele základní školy nemá zvláštní povahu.

Proto je nutné pracovní poměr s novým odborně kvalifikovaným učitelem základní školy uzavřít minimálně na dobu 12 měsíců.